

ETICKÝ KÓDEX UČITEĽA

Obchodnej akadémie Imricha Karvaša Bratislava (OAIKBA)

PREAMBULA

Etický kódex predstavuje súhrn základných hodnôt, princípov, pravidiel správania sa, práv a povinností učiteľa **Obchodnej akadémie Imricha Karvaša Bratislava** (ďalej len "učiteľ"), ktorých dodržiavanie je základným predpokladom pre naplnenie cieľov a hodnôt školy a ktoré sa každý učiteľ OAIKBA zaväzuje pri výkone svojej profesie dodržiavať. Verejná povesť a spoločenská prestíž učiteľa Obchodnej akadémie **Imricha Karvaša Bratislava** vyžaduje, aby jeho správanie, rozhodovanie, profesijný a osobný život boli v súlade so všeobecne prijatými mravnými normami platnými v spoločnosti.

Základné hodnoty školy:

sloboda – ľudskosť – vzdelanie

Hodnoty školy ako inštitúcie:

- bezpečnosť školského prostredia
- priateľské kooperatívne prostredie
- apolitickosť
- rovnosť príležitostí
- kvalita procesov
- otvorenosť k verejnosti

Článok 1

Všeobecné zásady

1. Učiteľ má pri výkone svojej profesie základné práva a slobody zaručené Ústavou Slovenskej republiky bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie.
2. Poslaním učiteľa je chrániť ľudské hodnoty, vzdelávať v súlade s princípmi demokracie, slobody a humanizmu, Všeobecnej deklarácie ľudských práv a Deklarácie práv dieťaťa.
3. Učiteľ svojím konaním a vystupovaním zvyšuje spoločenský status učiteľa.
4. Učiteľ si uvedomuje, že je celoživotným vzorom pre žiaka. Jeho správanie, postoje, empatia, cit pre spravodlivosť formujú mladú generáciu a majú tak výrazný vplyv na súčasnú, aj budúcu kultúru a stav ľudskej spoločnosti.
5. Učiteľ si uvedomuje veľkú zodpovednosť, ktorú má voči sebe, žiakom, rodičom i kolegom, štátu.
6. Učiteľ prispieva k tvorbe pozitívnych medziľudských vzťahov a vytváraní atmosféry vzájomnej dôvery, úcty a tolerancie.
7. Učiteľ zodpovedá za vlastné vzdelávanie, pristupuje k nemu aktívne, uplatňuje nové prístupy vo výchove a vzdelávaní, pracuje na svojom rozvoji, zvyšuje svoju kvalifikáciu a snaží sa získavať najnovšie informácie a poznatky zo svojho odboru.
8. Učiteľ si je vedomý svojej omylnosti a ak pochybí, musí si vedieť chybu priznať a byť za ňu zodpovedný.
9. Učiteľ je pri výkone svojej profesie nezávislý, neviaže sa na žiadnu ideológiu, náboženstvo, politický smer. Učivo, ktoré učí je očistené od takýchto vplyvov a má racionálno-objektívny základ.

10. Učiteľ buduje dobré meno školy, nikdy neinformuje verejnosť o nedostatkoch a nedokonalostiach vo výchovno - vzdelávacom procese školy, o žiakoch alebo kolegoch.
11. Učiteľ sa zdrží akýchkoľvek nečestných a nedôstojných aktivít, ktoré by mohli poškodiť dobré meno školy a jej zriaďovateľa.
12. Učiteľ prichádza na vyučovacie hodiny včas, vyučovací proces využíva efektívne a v súlade s naplánovanou aktivitou, z vyučovacej hodiny predčasne neodchádza, zodpovedne a načas si plní svoje pracovné povinnosti.
13. Učiteľ dbá na dodržiavanie organizačného a vnútorného poriadku školy, sám sa správa slušne a úctivo, oblieka sa primerane a čisto, dodržiava spoločenskú etiketu.
14. Učiteľ rešpektuje prijaté smernice, nariadenia školy a všetky vnútorné predpisy školy.

Článok 2

Vzťah učiteľ a žiak

1. Učiteľ nikdy neposudzuje žiakov na základe ich pohlavia, farby pleti, náboženského presvedčenia, neberie do úvahy národný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho z týchto dôvodov nepoškodzuje, neznevýhodňuje, ale ani nezvýhodňuje. Každý žiak má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti, na ochranu mena, ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.
2. Učiteľ hodnotí len na základe výkonov a výsledkov žiakov.
3. Učiteľ zámerne neobjavuje neznalosti žiakov, ale uľahčuje im učenie sa.
4. Učiteľ si je vedomý, že jeho prvoradou úlohou je naučiť žiakov, počas vyučovacieho procesu čo najviac tak, aby mal žiak po vyučovaní viac voľného času pre rozvoj vlastnej osobnosti.

5. Učiteľ sa snaží, aby každý žiak zažil pocit úspechu, uvedomuje si, že každý človek je jedinečná osobnosť schopná pozitívneho vývoja a môže byť v niečom lepší ako iní.
6. Učiteľ spoluvytvára bezpečné, príjemné prostredie, ochraňuje žiakov pred ohrozením a pred situáciami ohrozujúcimi bezpečnosť pri vyučovaní.
7. Učiteľ rešpektuje žiaka ako rovnocenného partnera. Vzťah učiteľa a žiaka je postavený na vzájomnej úcte a pochopení.
8. Učiteľ sa správa k žiakom úctivo, neuráža, neironizuje, vedome, ani nevedome neubližuje. Ak sa tak náhodou stane, bezodkladne zjedná nápravu.
9. Učiteľ neustále dohliada na slušné správanie sa žiakov, upozorňuje ich na nevhodné správanie, žiaka telesne netrestá.
10. Učiteľ je povinný zrozumiteľne, primerane a v súlade s platnými pedagogickými dokumentmi žiaka vzdelávať a vychovávať, vytvára optimálne podmienky pre vzdelávanie každého žiaka.
11. Učiteľ vedie svojich žiakov k samostatnosti a kritickému mysleniu, umožňuje žiakom vyjadrovať svoje názory, rešpektuje, chápe a akceptuje osobnosť žiaka.
12. Učiteľ sa snaží o komplexný rozvoj osobnosti každého žiaka, uplatňuje individuálny prístup pri špecifických vzdelávacích a výchovných potrebách žiaka.
13. Učiteľ akýmkoľvek spôsobom nezneužíva dôveru a akúkoľvek závislosť žiaka, rodičov resp. jeho zákonných zástupcov.
14. Učiteľ neuprednostňuje žiakov kvôli osobnému prospechu.
15. Učiteľ má právo aj povinnosť dohliadať na zdravý fyzický a mentálny vývoj žiaka a v prípade jeho ohrozenia bezodkladne na to upozorniť. Spolupracuje a informuje zákonného zástupcu žiaka, triedneho učiteľa a riaditeľku školy o vzdelávacích a výchovných výsledkoch žiaka, náhlych zmenách v prospechu a správaní sa žiaka.
16. Učiteľ neposkytuje informácie o žiakoch na neprofesionálne účely.

Článok 3

Vzťah učiteľ a rodič, zákonný zástupca

1. Učiteľ si uvedomuje, že práca učiteľa je celoživotné povolanie a služba, rodičia a žiaci sú naši klienti.
2. Učiteľ je ústretový v rozvoji spolupráce školy s rodinou, rešpektuje úlohu a zodpovednosť rodičov vo výchove ich vlastných detí a usiluje sa o spoluprácu s nimi tak, aby výchovné pôsobenie bolo pokiaľ možno jednotné a v prospech žiaka. Poskytuje im súčinnosť pri výchove.
3. Učiteľ spolupracuje s rodičmi či zákonnými zástupcami žiakov aj za účelom zlepšenia programu školy a propagácie vzdelávania žiakov.
4. Učiteľ nezneužíva svoju pozíciu učiteľa vo svoj osobný prospech.
5. Učiteľ za žiadnych okolností nesmie zastrašovať žiaka a vydierať priamo či nepriamo rodičov, či zákonných zástupcov žiaka.
6. Učiteľ pravdivo, pravidelne informuje rodičov o výchovno-vzdelávacích úspechoch a neúspechoch žiaka, ťažkostiach a prípadných rizikách, ktoré môžu nastať. Ak je to potrebné, prejednáva s nimi formu pomoci a spoločný výchovný postup.
7. Učiteľ po dohode, na požiadanie alebo v stanovenom čase, poskytne konzultácie ohľadom výchovno-vzdelávacieho procesu rodičom, resp. zákonným zástupcom žiaka.
8. Učiteľ považuje informácie o rodinách, ktoré získa pri svojej práci za mimoriadne dôverné, zaobchádza s nimi zodpovedne a chráni tak osobnú dôstojnosť žiakov a členov ich rodín.
9. Ak si plnoletý žiak nepraje, aby učiteľ informoval rodičov, učiteľ toto rešpektuje, ale musí to oznámiť rodičom.

Článok 4

Vzájomné vzťahy a spolupráca medzi učiteľmi

1. Učítelia sa k sebe správajú za každých okolností korektne a zdvorilo, rešpektujú právo na iný názor.
2. Učítelia svojim správaním aj mimo pracovnej doby a mimo pracoviska šíria dobré meno školy.
3. Učítelia sa snažia vyvinúť maximálne úsilie, aby predišli prípadným nezhodám, konfliktom alebo nedorozumeniam medzi nimi, žiakmi alebo ich zákonnými zástupcami.
4. Učiteľ spolupracuje pri výchove a vzdelávaní žiaka s ostatnými kolegami. Požiada iného učiteľa, prípadne iného odborníka o konzultáciu vždy, keď si to vyžaduje záujem žiaka a okolnosti. Závery je vhodné dokumentovať písomne v denníku triedneho učiteľa.
5. Učiteľ nepreferuje len svoj predmet, ale spolupracuje s inými učiteľmi a vytvára medzipredmetové vzťahy, nezasahuje do kompetencií a rozhodnutí svojich kolegov.
6. Ak je učiteľ svedkom neodbornosti kolegu, jeho nesprávneho, či nespravodlivého správania, diskriminácie, či iného negatívneho javu, snaží sa najprv kolegu na tento problém upozorniť. Ak nenastane zlepšenie, informuje o tom vedenie školy.
7. Učiteľ zásadne nekritizuje a ani žiadnym iným spôsobom neznevažuje a nezľahčuje prácu iných učiteľov pred inými učiteľmi, žiakmi, ich rodičmi či zákonnými zástupcami, nepedagogickými zamestnancami a mimo školy.
8. Učiteľ neprezerá informácie o kolegoch získaných v priebehu profesijnej služby, pokiaľ to neslúži profesijnému účelu alebo to nevyžaduje legislatíva. Vedome nefalšuje tvrdenia o kolegoch a nerozširuje o nich nepravdivé a zlomyseľné poznámky, pestuje vzájomnú kolegiálnu, profesionalitu, úctu, hrdosť na svoje poslanie.

Článok 5

Ostatné a záverečné ustanovenia

1. Etický kódex učiteľa OAIKBA je vnútorným predpisom Obchodnej akadémie Imricha Karvaša Bratislava. Vnútorné predpisy OAIKBA sú záväzné pre všetkých učiteľov OAIKBA. Riaditeľka OAIKBA je oprávnená vykonávať jednotlivé časti tohto kódexu formou vnútorných predpisov, ktorými sú smernice a uznesenia vydané riaditeľkou školy. Nové znenie kódexu alebo vnútorný predpis nemá spätnú účinnosť. Nadobúda platnosť a účinnosť dňom vydania (zverejnením na nástenke v dennej miestnosti a zaslaním všetkým pedagógom v elektronickej podobe) a stáva sa týmto dňom záväzným pre všetkých učiteľov OAIKBA.
2. Etický kódex učiteľa OAIKBA je významným regulátorom riadenia kvality školy.
3. Nerešpektovanie a porušenie etického kódexu učiteľa OAIKBA narúša vzájomnú dôveru školy v učiteľa.
4. Zamestnávateľ je povinný oboznámiť s etickým kódexom učiteľa OAIKBA všetkých pedagogických zamestnancov.
5. Etický kódex učiteľa OAIKBA bol prerokovaný a schválený na pedagogickej rade dňa 25. septembra 2014.
6. Tento etický kódex učiteľa Obchodnej akadémie nadobúda účinnosť 1. októbra 2014.

Ing. Jana Šebestová
riaditeľka

Podpísané riaditeľkou školy.